

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Academia Peccatorvm. Seu Conciones De Tota Parabola Prodigi Euangelici

Quae Insolentia Peccatorvm Sev De Lvxv et Libidinibus Prodigi

Bosquier, Philippe

Moguntiae ; Coloniae, 1614

[Concio] XV. 1. Verba textus: Et non post multos dies congregatis &c.
Optimè conuenire Idololatri. 2. similiter Hæreticis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55916](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55916)

prodigi idololatriæ, progredi vigerent. Respicimus
liquantulum.

CONCIO DECIMA QVINTA

vulgata. 3. 13. Et non post multos dies congregatis omnibus
adolescentior filius profectus est in regionem lon-
ginquam; & ibi dissipavit substantiam suam in
do luxuriosè.

Græca. 3. 13. μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἀπὸ
δυνώτερος υἱός, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν
ἐκεῖ διασκόρησεν τὸν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως.

Syriaca. 3. 13. Paucis autem post diebus collegit filius ille
nior quæcunque ad se peruenerant. & profectus est
in regionem longinquam, illic dilapidavit substan-
tiam suam dum profuse viueret.

ARGVMENTVM.

1. *Ista conuenire optime Idololatriæ. 2. Similitudo
hæreticis.*

HAud miremini, Audisores, si dixerò, hanc por-
tem Euangelij nostri, *Et non post multos dies* &c.
applicabilem populo Gentili idololatriæ: litteræ
nim ipsa, non coacta, non contorta, se applicat. Eni-
uerò illa, *Et non post multos dies* &c. indicant idolola-
cultum citissimè assurrexisse. Namque non dudum à
diluuio, annis circiter ducentis quadraginta novem,
vel circiter, deficiens Ninus à vera religione fana-
dolum Beli soceri. Citius adhuc: Janus liquidè filius
Iaphet in Diuorū numerū retulit Saturnū. Adhuc citi-
rius; Maledictus etenim Cham Chanæorū pater
mox post diluuiū idola coluit. *Et nō post multos dies*. Si
superius, adhuc, ante diluuium liber eius originē de-
ducere, temporibus Enos per Jabet & Tubal proci-
nos fratricidæ Cain pullulauit idololatria. Optime
No

*Et nō post
multos
dies.
Vide supe-
riora.*

Non post multos dies, scilicet à creatione hominis, à da-
to libero arbitrio. Quin alius reperi potest exordium
idololatriæ, seu potius Atheismi à Cain, omnium A-
theorum capite & narente, ut supra monstratum est.
Ista quoque, *Peregrè profectus est in regionem longin-*
quam, peregrinum egit, perbellè conueniunt Paganis.
Ad litteram etenim, eorum potissima pars fugitiua,
extrabunda erat; eorum, inquam, qui primi idolola-
triæ, aut qui priores pro falsis Dijs haberi cæperunt, &
Saturnus ille, *antiquissimus Deorum* dictus; non-
ne peregrinus vagus, *peregrè profectus est in regionem*
longinquam? Egressus Creta, natali solo, pulsus ambi-
tioso furore nati Jouis, nauigio appulit in Italiam;
ubi; quia agriculturam docuerat, Diuorum numero
adscriptus est à Iano Italix Rege, qui & sacra instituit
eidem.

Peregrè
profectus
est.
Ioseph. l. 1.
antiquis.
cap. 4.
Targum
Hierosol.
Lactant.
l. 11. instit.
cap. 11.

Virgilius 8. *Æneid. Arma Iouis fugiens, & regnis exul*
ademptis.

Maledictionis fulmine ictus Cham, Chananæique
omnes, nunquid exules, peregrini, Noe domo eiectioni,
quod impudicè impudenter que subiunxisset, fascinaf-
set que verenda patris? Si à Cain, posterisque eius deri-
uauit; nonne & ipsi profugi, eiectioni, errones? Memini-
stis decreti de secundo exilio ptomulgando? *Vagus, &*
profugus eris super terram. Estis memores exilij senten-
tiam istam probè intellectam Caino, qui mox sub-
sumpsit. *Ecce eiecit me hodie à facie terra, & ero vagus,*
& profugus in terra. Omnis igitur qui inuenerit me, occi-
det me. Nihilominus acquieuit sententiæ, profectus ad
Orientem. *Egressusq; Cain à facie Domini habitauit*
profugus in terra, ad orientalem plagam Eden. Sicque A-
theus ipse, & idolatra, sicut & cæteri supra nominati,
Non post multos dies *peregrè profectus est in regionem lon-*
ginquam. Nonne pars ista leniter & concinnè, nulla
vi, contorsione nulla adaptata? Quod si sumatur illa,
peregrè proficisci, ut significant deserere, non amaro
Deum, obliuisci Dei, cedere religioni; quo medio de-
monstratur efficacius derelictus, non dilectus Deus,
quam idololatriæ: *Me dereliquerunt fontem aquæ viuæ,* *Jerem. 26*

Gen. 4.
Gen. 4.
Jerem. 26

Et foderunt sibi cisternas dissipatas; queritur Dominus de populo suo in idololatriam lapsis. Si verò dicitur dicitur peregrinus pro amente, haud male idololatra censetur peregrinus; quod nihil sit amentius, nihil stolidius idololatria, uti supra monstratum est. Aut si usurpetur pro extraneo, improprie, alio non à natura, quid magis extraneum, & inconuenientius quam colere creaturas se inferiores, opera minime

2. Paral.

14.

In regionem longinquam.

suarum; pergere in infinitum adorando Deos infinitos, & suscipiendo tot peregrina sacra: tot cultus peregrinos? Quod verò dicitur prodigus profectus in regionem longinquam, designat atrocitatem peccati idololatriæ; item verè à Deo hominem procul elongari colendo feces innumerorum fallorum Deorum. Ideo forte idolorum cultores dicuntur scripturæ veteris populi de longe?

Isaia 33. Audite qui longe estis.

Isaia 49. Audite insule. Et attendite populi de longe.

Isaia 57. Pacem his qui prope. Pacem his qui longe.

Isaia 60. Filij tui de longe venient, & filia tua de locis longe surgent.

Jerem. 31. Audite verbum Domini Gentes, & exultate in insulis que procul sunt.

Psal. 64. Spes omnium finium terra, & in mari longe.

Ephes. 2. In Christo Iesu vos qui aliquando eratis longe, facti estis prope in sanguine Christi.

Dissipauit substantiam suam viuendo luxuriose, & pulchre quadrat in idololatrias. Nihil enim potius aut inuitatum sacris literis usurpare vocem luxuriae, fornicatio, adulterium, pro idolorum cultu.

Deuter. 31. Populus iste fornicabitur post Deum vestros, ait Dominus.

Exod. 34. Ne in eas pactum cum hominibus alienarum regionum (scilicet Chanaanæorum, Pharisæorum, Samaritanorum &c.) ne cum fornicati fuerint cum Deus vestrorum, adorauerint simulachra eorum, vocet te quæquam in immolatione. Nec uxorem &c. ne postquam fuerint fornicati, fornicari faciant & filios tuos in Deum vestrum.

Oscæ 1. Fornicans fornicabitur terra à Domino.

Jerem. 3. Tu vero fornicata es cum amatoribus multis, id est, Deos multos latrice cultu honorasti.

Ezech. 16. Fornicata est Ierusalem cum filiis Egypti; eius nimum errores amplexans obuijs vltis.

Quo plerumque simulachrorum cultores dicuntur meretrices, & idolorum fana, lupanaria.

Jerem. 2. in omni colle sublimi, & sub omni ligno frondoso tu prosternebaris meretrix, id est, vbique idololatram exercebas

Vide Orig. gen super Num.

Isa. 1. Quomodo facta est meretrix infidelis, ciuitas plebana iudicio?

hom. 20. sup. Iere.

Item 5. In domo meretricis luxuriabantur.

hom. 14.

Ezech. 16 loquitur Deus ciuitati Ierusalem: Edificasti tibi lupanaria, & fecisti tibi prostibula in plateis cunctis, ad omne caput via.

in Ezech. hom. 7. idololatris cur fornicatio dicta.

Tam frequenter huiusmodi occurrunt vt Prophetas dixeris ea phrasi delectatos, quasi accommoda; neque peperam. Arbitror siquidem ad literam, quia multa impura libidines communiter explebantur ante, vel post, vel inter ipsa sacrificia idololatrarum in locis frondosis, & densis lucis, circum circa fana idolorum exstructis. Sub omni ligno frondoso tu prosternebaris meretrix, non sine causa ait Propheta. Aut, quia multa impudicitia spectabant ad essentiam rituum, vt mox dicitur. Aut forte, quia daemones qui in simulachris venerabantur, cultoribus suis ea commiscebantur, incubi mulieribus, succubi viris; vt & nunc commiscuntur frequenter sortilegis, vt patet ex confessionibus eorum. Aut forsitan, quia celebriora eorum delicta, celebriora erant lupanaria, vt Corinthium, in quo aiebantur mille meretrices formose, aduentantibus prostantes in honorem Veneris. Aut quia ibi agitantur res lupanaribus propriae; vt in templo lunonis decertabant mulieres de specie; quam concertationem dicebant Graeci τὰ καλλισύχη. Aut propius ad metaphoram, quia idololatria castitas fidei Deo dare aliaque debite violatur: coniugale debitum (id est sacrificium & cultus diuinus) alio transfertur fixato Deo; & per ipsam zelotypiae diuortijq; semina

Jerem. 2.

11.

111.

1 v.

Strabo l.

8 Geo-

graph.

v.

inter

inter Deum & animam iaciuntur. Igitur in debilitate, *ibi ibi dissipauit paganus substantiam suam gratiae Dei fecit iacturam; ibi rationis vlti exortus.* *Euauerunt in cogitationibus suis: ibi bestiae necesse induit viuendo luxuriosè; omnigenis libidinosè & spurcitijs festa, sacra, ritus falsorum Deorum celebrans. O caelum! ô terra! vt horrendae impudiciae committebantur in festis Bacchanalibus! Quae homina non auertebas à Phæbe, turpissima ista diuinitas tua specula conspiciens? bi commiscebantur viri mulieribus noctu, quandoque cum pueris dolo. Ibi, inquit, S. Augustinus, in eius honorem pudentia uocanda leuantur, etiam palam. Execrandam luxuriam 1. hinc diebus Baccho sacris circumferebantur vehiculo usque ad urbem; Lauinij Italiae urbe, mensis eiusmodi fœditatibus erat decretus, quo omnes in nefanda turpissima prorumpabant, dum in foro circumgeberetur simulachrum; quod omnium castissima matrona corolla in reuerentiâ, cultusque respectu decorabat. Palam necesse erat coronam imponere, ait S. Augustinus, quod nec meretrix si matrona spectaret, permissa debuit in theatro. Tam execranda, detestandaque causa idololatrarum arcana illa, vt Senatusconsulto Romae fuerint edicto singulari merito interdicta.*

Vide Plutarcho libro de bello de cupiditate. *Egyptij statuas puellas confingebant, immantibus raris membri mole. Ipsis * imaginem menulae faciebant.*

Proferre horret animus impudicitias sacrorum Fauni, Saturnaliorum, Floraliorum, à nudatis meretricibus, eiusdemque farinae viris celebratorum. Digni sanè ritus illi Saturno, Fauno, Flora, se octo puellis co, & omnibus prostituto.

* Phallò Ouid. l. 2. Faunorum: *Veste Deus (scilicet Faunus) suis fallentes lumina vestes.*

Non amat, & nudos ad sua sacra vocat. *Reddit causam cur Faunus velit habere nudo suo sacrificio, quod scilicet fuerit deceptus per vestes nocte enim volens vim inferte amantiae Herculis, accessit ipsam Herculem, putans mulierem esse, quae*

Rom. 1.

Bacchi sacra impudica.

D. Aug. l. 6 de ciu.

6. 21.

Vide Plutarcho libro de bello de cupiditate. *opum, de mentulis prae-grandibus.*

** Phallò in sacris vocabatur.*

Vide Dioscor. l. 1. rerum ant. 6. 2.

erat. Error autem hinc natus erat quod Hercules mollibus, illa vero pelle leonis tecta erat.

Lactantius lib. 1. Celebrantur Flora ludicrum omni lascivia, conuenientes memoria meretricis. Nam praeferuntur licentiam, quibus obscenitas omnis effunditur, excuntur etiam vestibus populo flagit ante meretrices, qua memorum funguntur officio, & in conspectu populi usque ad satietatem impudicorum luminum cum pudenda motibus detinentur.

Cybeles Diuorum genitricis, uti fingebant, sacra, tanta obscenitate, turpitudine, spurcicia fiebant aliquando à paganis, ut S. Augustinus sacrilegia potius quam sacra censeat Huic sacrati, cuitati, & ad modum femina relecti, quos S. Augustinus molles profefsi dicit, detestandi & fredi supra modum erant. Sine recreatione referre nequirem castis auribus, sacra Priapi, nec os meum inconsputa perirearent: malo calamum quam linguam cano illi rostrum inferre.

Nicolaus Lyranus in illud Exodi, Non ascendis per gradus ad altare meum &c In sacris Priapi sacerdotet ascendebant per gradus ad altare, & tunc in alto positi videri poterant à circumstantibus videri, discooperiebant vanda sua Priapus enim fuit quidam iuuenis, qui à Genibus reputatus fuit inter Deos, propter magnitudinem insolitam virilis membri.

Lactantius l. 1. institutio. cap. 21. Meminit magnitudinis membri Priapeij ex Fastis Ouidij: item insidiarum Priapi in pudicitiam Vestæ, & clamoris aselli.

Diodorus lib. 5. Virgil a. Georg.

Pomponius Latrus lib. de Sacerdot. Roma tit de Lupercalis: Lupercalia, purificandis defunctorum animabus sacrificia (quantæ eorum sordes, si tam sordidæ purgationes?) Græcis dicta Lycaea, celebrabantur olim per viros nudos, pudendis motibus & cursitationibus, in honorem simulachri Panis Arcadiæ. Postmodum obductis qualiter qualiter vereadis, pellibus caprinis, antiquum palatium circumlustrabant curiendo, obuios quosque flagris aeneis cædentes. His occurrebant mulieres (hera ridiculè insanas) feriendæ; rare flagra

D. Aug. l. 2. de Civ. c. 4. § 5. Vide Herodiam in Commodo. D. Aug. l. 7. de Civ. l. 27.

grorum crebris i&ctibus fecunditatem accipiunt.
Ovidius 2. Falforum: *Nupta quid exspectat? Non
pollentibus herbis*

*Nec prece, nec magico carminis mater erit.
Excipe fecunda patienter verba dextra,
Iam sacer optatum nomen habebit ara.*

Idololatria omnis, sacra falforum Deorum, in
omnes, quid, quam mera luxuria? Coniuncti quippe
num castam ducerent vitam; num se ipsi non
rent *viuendo luxuriose*; quibus obiecti erant lectu-
dicam? aut rogi, aptis ad libidinem accenduntur
mis gelidorum, & temperantissimum. Peccata
casti viuerent, quorum animos cingebat & et
bat lasciuie cohors, oculi, spectatores horrentia
pudicitia; aures, oppleta nefandis & obsecra-
ramini, an non corporis, anima que subita
parent *viuendo luxuriose*, cum prodigo nostro.
dico sacra? Non adeo mera lasciuia fuit sacra &
mentis idololatria, vt Djs, Deabusque ipis, quos
nullum inuenio, non scortatorem, aut scortum.
Apollo, quam procius impatienter deperius Di-
virginem sacratam? Quam sodomita nefarius
pus quis? Mæchus, ac cæus, vt sine pudore cum
bere non valeam appetere. Quis Fauus? Amalthe-
culis procius. Hercules, cuius generis nomen?
numero stuprator virgines nocte vna? Quis
mita? Nonne raptor puellarum? Non verè
mancipium, tam perditè deperiens Iolen, & Qu-
len, vt quasi ancilla eis obsequeretur; & ad eum
tum muliebri stola amictus data neret peruli.

*Lact. l. 18. rum, inquit Lactantius, cum esset adultæri generis
inst. c. 9. mens. Cattorum catelli, muribus velsuntur. Qu-
Donat. in castus Deus; Venus, cuiusmodi Dea? Que extran-
Terent. ciuitas? Alio facinore nomen Deæ non obsumit, que
voluptatum & rei Venereæ præceptis factis
niuersi orbis a massa & scortum: quam Deorum
ca, hominum que; pallaca Marcis, cui peperit He-
niam; pallaca Mercurij, ex quo suscepit Herma-
ditum; pallaca Iouis, cui genuit cupidinem*

*Lact. l. 1.
inst. c. 17.*

pallaca Anchise, qui ex ea accepit Aeneam; pallaca
Buri, cui peperit Elyo; ac ne quid intentatum relin-
queret, pallaca Adonidi, impubi. Lupanarium prima
institrix ipsa: prior docuit Cyprias corpora prosti-
tue in quæstum, asturè: ne sola censeretur impudica;
ne sola viros deperire videretur.

Strabon 8. Geograp. ait, Corinthi templum fuisse sa-
crum Veneti, adeoq; locupletatū, vt plus mille puel-
las haberet Veneti a Corinthiis consecratas, vt in eius
honorem prostarent. Vulcanus quis? Mineræ oppres-
sor. Quin augustissimus totius facis, cloacæque Deo-
rum Jupiter, optimus maximus dictus, quis? verissimè
maximus mæchus, raptor, stuprator virginum. Raptor
Europæ, sub tauri specie, pruticus taurus ipse: aureus
Danaes deceptor, tamen si enea turri conclusa: stupra-
tor lo: oppressor coniugararum, vt Læthe, vxoris Tyn-
darii Regis Laconiorum, sub figura cygni (aut magis
nauigio vechus, cui cygnus in ligno erat:) incestuosus
Iunonem sororem h: bens vxorem; quæ inde gloriatur
plurimum, apud Virgilium:

*Ast ego qua Diuitem incedo Regina, Iouisq; uis,
Et soror & coniunx.*

Ino matrem; quin filias, secundum Theodoretum:
vtque voluptatum genera omnia tentaret, pessimus
Gauymedis pueri concubitor. Nunc dicite idolola-
triam non luxuriosam: iudicate iam num viuerent ca-
sti Gentiles, num aliter quam luxuriosè, sub turpissi-
mis illis Dijs, dicam, an diabolis, aut hominibus dæ-
moniacis, quos venerabatur. Qui castitas reperiretur,
in regno dæmonū, & tã lubricorū diabolorū, ignorō.

Cyprius epist. ad Donatum, loquens de specta-
culis: *Quare iam nunc, an possit esse qui spectat, integer,
vel pudicus, cum Deos suos quos venerantur imitantur,
sunt miseris & delicta religiosa.*

D. Augustinus tomo 5. l. 2. de ciuit. ca. 7 *Omnes enim
cultores talium Deorum mox vt eos libido perpulerit ser-
uenti vt ait Persius tincta veneno, magis intuentur quid
Iupiter fecerit quã quid docuerit Plato, vel cõsuerit Cato.*
Terent. in Eunucho, adolescens visa imagine Iouis.
& Da-

*Lact. l. 1.
inst. c.
11. imbrẽ
aureum
ait multi-
tudinem
nãmorit.
De aquila
Et c. si-
gnificati-
onem vi-
de Lact. l.
1. inst. c.
11.*

*l. 1. Fen.
Theodo-
ret l. 3. ca-
rat. &
Clem.
Alexand.*

Satyra 3:

& Danaes: Ego homuncio hoc non facerem? Ego vobis
ita feci, ac lubens.

Vnde apud Lucianum verba Menippi cuiusdam
Aouicum Vines annotat. ad cap. 7. lib. 2. de ciuit. laud.

Cornel. Gallus elegia 5. de suis amoribus pater
tis, sic ait:

Nec memorare pudet tali me vulnere vitam

Subditus his flammis Iupiter ipse fuit.

Nos olim aetatis 20. aut circiter, contra Poetas
pudicos:

Quin etiam vitijs (si Dijs placet) omnibus ipse

Tutius ut pecces praeposueris Deo.

Tutus adulter eris (Ladam nam Iupiter abba

Lusit, adulter aut) tutus adulter eris.

Porro, vt idololatras dissiparunt substantiam
propriae luxuriosè (quandoquidem luxuriam deest
quandoque idololatriam) si sit quæstio, certe se
perdebant; quibusdam pungentibus se lancollis
mucronibus in cultum & religionem idolorum, vt
3. Reg. 18. crifici Baal: nonnullis cruentè cadentibus homines
quos in sacrificia cremantes immolabant; quibus
quibus proprias proles mactantibus. Si sanitas, non
propria, vitæ alienæ, vitæ prolium iacturam facere
non est substantiæ humanæ dissipatio; quid ergo
que, populus Gentilis idolorum cultui deusque
chrè perstringitur à Christo, hac morum prodigiosa
scriptione.

4. Reg. 17. Hi qui erant de Sepharuaim (milia in
mariam a Salmanasar Rege Assyriorum victore
comburebant igni filios suos.

De cultoribus idoli Moloch, vide supra
Sacerdotes Cybelæ insani caput per furorem vitæ
cultrisque faciem & musculos corporis totius de
morsibus seipsos impetunt, cum maiore se corruptos
vel simulant, vel re vera sentiunt.

Plutarchus tomo 1. vit. in Pelopida, vbi loquitur
insomnio Pelopidæ in castris, commemorat milites
qui humanas hostias immolarunt.

Euripides in Iphigenia Taurica, habet locum
pudicæ

Cherimum de impijs sacrificijs.

Plutarchus tomo 1. Vit. in Marcello : Bello Gallico post primum Punicum coactos Romanos Sybillino oraculo duos Græcos virum & mulierem, itemque duos Gallos in foro boario viuos defidere; quomodo etiamnum mensē Nouembri Græcis & Gallis arcana fiunt.

Pomponius Mela l. 3. Cosmog. c. 1. Gallis hunc morem olim fuisse ait cædendi hominem Dijs.

Procopius lib. 2. de bello Gothico à Francis adhuc suæ ætate factum vult.

Pomponius Mela l. 2. Cosmog. c. 1. de Neuris idem asserit, & ibidem paulò ante de Tauris.

Dietmarus l. 1. de Northmannis ac Danis.

Sidonius epist. 6. l. 8. de Anglis.

Cromerius l. 15. de Lithuaniais.

Lactantius l. 1. instit. ca. 21. Apud Cypri Salaminetis, humanam hostiam Ioui Teucrus immolauit.

Idem ibidem, immolationis hospitem Dianæ apud Tauros meminit. Item Pomponius Mela li. 2. Cosmographiæ.

Virgilius 2. Æneid Sanguine placastus ventos, & virgine casa cæc.

Ouidius l. 4. Tristium elegia 4. loquens de Pylade & Oreste.

Herodotus l. 4. refert crudelitatem Taurorum in naufragos & captiuos.

Blondus Flavius l. 1. Roma triumphantis. Vide Chilias Erasmi, adag. Embarus sum.

Lactantius l. 1. instit. cap. 21. ait ad sua vsque tempora coli solitum Iouem, Latialem, sanguine humano.

Ibidem, Saturno mergebantur in Tyberim de ponte Myluio.

Ibidem, ait Carthaginenses ab Agatocle Rege Siculorum victos, cum iratum sibi Saturnum crederent ducentos ei nobilium filios immolasse. Piscenius Festus in libro historiæ refert per Satyram id factum.

Quintus Curtius lib. 4. rerum Alexandri, eisdem ait, vsque ad excidium vrbis suæ ingenuos pueros Saturno semper immolasse.

Vide *Blondium Flauium lib. 1. triumphans Romam* varijs apud varios populos, ijque crudelibus inuolationum monitis: *Theodoretum serm. de sacrificio nobis lib. 8. in Gentes.*

Alph. l. 1. de iusta punitione hereticorum c. 21.

2. Satis sit de Populo idololatra: existimatis, heretici, de vobis non enuntiari, *Et non post multum etc.* Saltem doctissimus Alphonſus à Calſtro, cum D. Augustinus interpretantur de vobis.

D. Augustinus romo 4. l. 2. quaest. Euang. c. 33. *cedere in regionem longinquam est discedere.* Non discessistis vos ab Ecclesia communi omnium matre?

1. Ioan. 1. *Ex nobis prodierunt quidam, sed non ex nobis.*

1. Timoth. 4. *In nouissimis diebus discedent quidam à fide.*

Heretici ut peregrini.

Discessistis à Patre sancto, nostro & vestro. Prodigus noster peregrinè profectus est: erronem, vagum, peregrinum egit: vos verò nonne in dogmatibus vagi; nunc hanc sectantes heresim, cras aliam?

1.

2.

peregrini errantes per deuia voluuntum Philosophorum paganorum, in quibus, ceu ignoto tramite vos perditis, necnò vestrum sequaces. *Si cecum caecum catum praesert, nonne ambo in foueam cadunt?* *Declarat scientias, semper discentes; sed in via haeritis; quam ad scientiam veritatis peruenientes.*

Matt. 11.

3.

2. Tim. 3.

Ind. epist.

4.

quam ad scientiam veritatis peruenientes. Sydera maria fluctus saui maris Procul recessistis à patre, vti prodigus, sectantes opiniones diuersas & aduersas.

Strinxit Patris vestri: appulistis in regionem longinquam, id est, multis discretam ipsam nostram, non cieciti, vti nec prodigus, donec sponte ab ingenuitate prima defecistis: vti dies ducetis luxuriosos, vti libertate, voluptate, delitijs optatis

Heretici ut luxuriosi.

remini. *Voluptatum amatores magis quam Dei:* quibus gaudere non concedebatur in patria domo, Ecclesiam

2. Tim. 3.

Romanam; quae non admittit monachos aut presbyteros vxoratos: seuerioremque in similibus se exhibuit

Pisistrato in edictis, penes quem non manebat

tum in nobis *χλω*, *Pythij templo cacasse*, & qui

causam

timine deprehensum exterum damnauit capitis. In
 regione illa, in religione remotissima à no-
 stra, vniuersam vestram concoxistis substantiam
 viuendo luxuriose: plures credentibus fides, vera
 vobis elapsa est, equo plura credendo, nihil creditis.
 Imitati estis scortatores & mæchos: namque soluen-
 tes fidem veræ fidei præstitam, procati estis sectas &
 opiuices hominum, tanquam pallaces: repudiata
 veritate, figmenta deperistis, & amplexati estis. Re-
 ceptum fornicarijs morem seruastis: vt enim ij in suis
 commixtionibus generationem non querunt: ita nec
 vos conuentibus, magis conciliabilis, omni doctrina
 vestra non studuistis spiritali generationi, nec anima-
 rum saluti consuluistis, sed ostentationi ingenij: cap-
 tationi gloriæ humanæ; vt illi voluptati. Cuncta ado-
 rantur hæretici, vt abducant discipulos post se, ait S.
 Paulus. vt mæchi alienas sibi copulare nituntur con-
 iuges: ita & vos nulli rei seduliozem nauatis operam,
 quam vt abducatis animas Deo connubio spiritali
 iunctas, & ab eis pro legitimis viris, veroque Deo co-
 lamini. Imitamini Apostolum dicentem, Respondi vos
 vni viro virginem castam exhibere Christo? Quemad-
 modum scortatores, superfluo, & conditioni suæ im-
 pari se instruunt ornatu, vt amentur: ita & vos, vt co-
 lamini ab omnibus phaleris, luxu eloquentiæ huma-
 nę discursus vestros exquisitè ornatis, magis quam ve-
 ritate. Vt luxuriosus prodigus exijt vana sui præsum-
 ptione stimularus, ratus se sapientem, & idoneum sui-
 ipsius rectorem, excusso patriarum constitutionum
 iugo: ita persuasio vana erudicionis, ingenijque vestri,
 vos ab Ecclesia reduxit.

Eccl. 9. Repromissio nequissima viros potentes gyrans
 migrare fecit. Et vagari sunt in gentibus alienis. Vt luxu-
 riosis varia, inconstansque mens est, modo hanc de-
 pereundo, modo aliam adamando: ita vobis nutans,
 dubia, anceps fides.

Nos quoque mittendo, nõne in regionem longinquã
 profecti estis? O longinquam regionem, hæresin!
 Nullam adeo peccatum à Deo remouet, vt hæresis.

2.
 3.
 4.
 Act. 20.
 Vide Isic.
 in ca 20.
 16. mor 6.
 28. Anb.
 Rom 2.
 2. Cor 11.
 6.
 7.
 8.

Hæretici
vt in re-
gione lō-
ginquam
proficif-
cantur:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Cyprian.
de simpl.
Pralat.

5.
Vt hæreti-
ci dissipet
substan-
tiam.
Heb. 11.

Thren. 1.
Isa. 1.

accelera alia, auocant me à Dei gratia: hæretici gratiam
& cognitionem Dei simul tollit. Per cætera cum
Deum facio missum: per hæresim, & Deum & Ecce-
siam. Alijs peccatis recedo à patre: per hæresim, & pa-
tri, & matris gremio, per quam in gratiam redire po-
sem valefacio. Peccatorem me reducit ad Deum Ec-
clesia: hæreticus, & Ecclesiam non agnosces matrem.
Sperare non possum vnquam habere Deum patrem.
Non habebit Deum patrem qui Ecclesiam non habet ma-
trem, aiebat Dكتور quidam. Regio certe longinqua
hæresis, quandoquidem ex mille vix vnus nauis
qui redierit.

Ibi ibi, in hæresi dissipatis substantiam vestram. *des est substantia rerum sperandarum.* Amicitia hinc
nobis substantiam; opera item bona, quæ vobis
hæresi profunt; *Sine fide impossibile est placere Deo*: vestros
iplos, animas vestras; omne quod estis, & quod
habetis. Qui secus eueniat egressis arca Noë, quam
omnium iacturam facere, & petire? Quin opes vestras
hæresi pereunt; quæ has prouincias ad inopiam ab-
git, & earum res ad manticam reduxit. Hæ prouincie
innabant quasi fluijs aureis: ad eas cecidit in lutum pe-
lebat arena aurea; huc cecidit fluebant totius orbis
pes: iam verò despumatae sunt & delibatae ab omnibus
nationibus, vt mare pyratum infestum. *Principes Præ-
sidentiarum facta est sub tributo. Regionem vestram ab-
coram vobis deuorant.* Huius communis egestatis
causam si queratis, quam aliam adferam, nisi quæ
Populus peregrè profectus est in regionem longinquam
procul ab Ecclesia discedens, ingressus est religionem
nouam, à nostra plurimum discrepantem: *ibi non
pauit substantiam suam viuendo luxuriose*: ibi non
uens in pura & candida fide, ac iuxta puram veritatem
ratamque Ecclesie doctrinam, sed secundum adu-
ratum, corruptumque hæreticorum textum, con-
xit facultates; meruit egestati summæ additæ à Deo
Deinde, si sumatur substantia pro robore, firmi-
tate, stabilitate: soliditasque & fundamentum
vniuersum pendet à fide, & religione vera.

habemus Deum speculatorem & custodem regno-
rum nostrorum; *Domine, oculi tui fidem respiciunt*, ait
Ieremias: fide docemur obedire Principibus: fide mo-
nemur non turbulentos, non seditiosos esse. Ecclesia
viam & pacem commendat) per hæresim amissa
fide & missa Ecclesia, non potest non dissipare sub-
stantiam, id est, concutere fundamenta, evertere fir-
mitatem regnorum; efficere, quin pessimeant & cor-
ruant Resump. res, subsistere fidei falcro non appo-
diaræ non valentes. O Hæresim! O perniciosos cuni-
culos! O lapidem offensionis! ut aptè in te quadras,
Qui ceciderit super lapidem istum, confringetur; super
quem vero ceciderit, conteret eum. Prouinciæ ea infectæ
non nihil rabo, maximam expectat sunt iacturam: ast
quas omnino inuasit, perierunt, & prorsus corru-
erunt.

vide su-
pra.
Ierem. 58.

Matt. 21.

Ezech. 6. *Qui longè est peste morietur, qui autem pro-
pè gladio corruet.* Quæ omnia, cum sint nobis explora-
ta, Auditores, quid superest, ut finem faciamus, nisi ut
tanquam è sublimi specula, aut turri munitissima
aliorum cernentes naufragium, in eandem Charyb-
dem non eatis videntes, viuentisque præcipites: nisi ut
perditos deuos contemplantes, maneatis semper in
patria domo, Ecclesia Catholica?

Felix quicumque dolore

Alterius discet posse carere suo.

Tibull. 3.
6.

Aur, si qui fortè cæperunt soluta classe non nihil re-
motius à portu Ecclesia dimoueri; ocyus ad litus re-
meant, antequam remotius pellantur in regionem
longinquam, in qua ipsis uiuere, & corpus & ani-
ma pereant. A nobis verò peccatoribus, attamen,
gratia Deo, Catholicis, quid desideratur, nisi ut ad
Deum reuertamur missis peccatis; in quibus tot con-
gestæ exitiales insanæ; per quæ Deo efficiamur disti-
millimiquæ deradunt omnem imaginem Dei animis
nostris impressam: *Signatū est super nos lumē vultus tui*
Domine. ut manibus, pedibusque, velis & remis, bra-
chij & pennis fugiamus id, vnde aded efficiamur à
ipsis nobis extranei, ut bestia videamur induiffena-
turam?

Ec 3

turam?

zaram? ut quid non fugimus peccatum, per quod à Deo recedentes tanta percurramus itinere spacia, ut rursus ea emetiri proprijs viribus sit impossibile? Ut quid non absterremur ab ijs, quæ nobis mentem auferunt, & à nobis nos faciunt alienos? Quæ nobis dimunt libertatem voluntatis; Deo, nobis ipsos priuant? Ad hoc ruminare, voluite, reuoluite mentis dicta, ruminare ea tanquam animalia sana & munda: decurrente indicto nobis iustitio; quo incipimus suspendemus conciones. *vacate vacate*, non à ruminacione, sed à peccatis: *vacate*, & *videte quoniam factus est Dominus* ait Propheta. Per otium experiamini ut bonus, ut mitis, ut clemens, ut misericors parens prodigo sit; qui non expulit domo, meritum impudenti postulatione. *vacate & videte*, foris pensate ista, ut suauem cum videntes & gustantes, ad eum non animum applicetis, ut ab eo longius efferris cupiatis, cum prodigo; excurre ad exteros dissipaturi uti & ille, omnes facultates, vestras diuini an parentum vestrorum: viuendo uti & ille luxuriose, studendo epulis, crapulæ, cõuiuijs Epicureis, & in puritatibus sædis. Eheu, ut perniciosè vobis feriat ista ferret, occupatis carnis & mundi cupidij; si deprehensis domibus animorũ vestrorũ vacuis, nec occupatis concionibus nostris ordinarijs, earumque gustui recalcando, ac ruminando, diabolus assumptis septem spiritibus se nequioribus sedem sibi inibi usurparet. In impendentibus otio iustitiam concessum, appendet colui vestro pensa peccati! O quantum nobis appareret opus, feriat! Meliora de vobis, & à laboribus meis spero, Auditores. Arbitrer infomnes ductas noctes; crebro interruptas, somnos tantum apud vos valituros, ut ipsorum gratia vacetis à peccato, dum à concionibus feriabimur: studeatis pietati, ad Deum propius accedendo: futurum spero, ut tot noctium nulla requie interpolatum gratia, in gratiam vestri, his diebus quibus ab audiendis concionibus vestris feriabimini, auditas cordis auro denuo excipietis, pro placida aure obedientiam eis præsteris, spero

Psal. 33.

Matt. 21.

CONCIO DECIMA QVINTA. 1439

lationem, theoriamue in praxim conuertatis. Interea accingam me ad proximas conciones secunda pars huius nostri incepti operis: in quibus, fauente Numine, de inedia, merito supplicio prodigi peccatorumque cunctorum differemus. Sic in pace.

Vacate & videte, quoniam suavis est Dominus.

ACADE-

